

Retningslinjer for europæisk statistik

Den reviderede EU-forordning om europæiske statistikker (2015/759) fastsætter, at rigsstatistikeren udarbejder nationale retningslinjer for at sikre kvaliteten i udviklingen, udarbejdelsen og formidlingen af alle europæiske statistikker inden for deres nationale statistiske systemer og overvåger og reviderer gennemførelsen af disse. Retningslinjerne skal således ses som et redskab til at sikre en høj og ensartet kvalitet af samtlige europæiske statistikker i Danmark. De er således kun gældende for statistik, som nationale statistiskproducenter er pålagt at producere på baggrund af EU-lovgivning.

Danmark har, ligesom andre europæiske lande, forpligtet sig til at efterleve de grundlæggende principper for god statistikproduktion, der er formuleret i 'European Statistics Code of Practice' (CoP). CoP blev tiltrådt af ECOFIN-rådet i 2005, og fastlægger 15 principper for indsamling, udarbejdelse og formidling af officiel europæisk statistik. For hvert af de 15 principper er fastlagt en række indikatorer for god praksis, 82 i alt. CoP er baseret på FN's fundamentale principper for officiel statistik og har til formål at sikre pålidelig europæisk statistik, produceret i henhold til anerkendte standarder.

Formålet med de foreliggende retningslinjer er at gøre indholdet i CoP nemmere at tilgå for producenter af europæisk statistik, der ikke har statistik som sin kerneopgave. Retningslinjerne skal ses som en pragmatisk tilgang til de krav, EU stiller til kvalitet, og de er således et forsøg på at hindre overimplementering. Derfor vil det også løbende blive vurderet, hvilke konsekvenser implementeringen af retningslinjerne har for det statistiske system i Danmark.

De tilsammen 21 retningslinjer afspejler de 15 principper og 82 indikatorer i CoP i henhold til de tre overordnede overskrifter, som CoP er organiseret efter:

- Institutionelle rammer
- Statistiske fremgangsmåder
- Statistiske produkter

De tre områder introduceres med en gengivelse af de relevante principper fra CoP. For hver af de tre overskrifter angives et antal konkrete retningslinjer for implementeringen af de relevante principper. Disse er nummererede og fremhævet i fed skrift.

Retningslinjerne er baseret på de indikatorer på god adfærd, der er fastlagt i CoP, og udvalgt og sammenfattet med det udgangspunkt, at de skal være praktisk anvendelige for producenter af europæisk statistik i Danmark. Hver retningslinje er yderligere konkretiseret i et sæt af kriterier. Endelig følges hver retningslinje op med konkrete eksempler på god praksis. Der findes for øjeblikket kun eksempler fra Danmarks Statistik, men set i lys af at statistikproduktion ikke er en kerneopgave hos alle statistikproducenter, tænkes disse udvidet med gode eksempler fra andre nationale producenter af europæisk statistik. Eksemplerne er ikke en del af retningslinjerne, men kun gode eksempler på, hvordan man kan gøre.

Bilag 1. Code of Practice.

Bilag 2. Selvevalueringsskema.

Institutionelle rammer

Institutionelle og organisatoriske faktorer har en afgørende indflydelse på effektiviteten og troværdigheden af en statistikmyndighed, der udvikler, producerer, og formidler europæiske statistikker. De vigtigste faktorer i denne forbindelse er faglig uafhængighed, kvalitetsforpligtelse, statistisk fortrolighed samt upartiskhed og objektivitet.

Faglig uafhængighed.* Statistikmyndigheders faglige uafhængighed af politiske, regulerende eller administrative myndigheder og organer og af aktører fra den private sektor sikrer europæiske statistikkers troværdighed.

Bemyndigelse til at indsamle data.* Statistikmyndigheder har en klar retlig bemyndigelse til at indsamle data til europæiske statistiske formål. Myndigheder, virksomheder og husholdninger og den brede offentlighed kan ved lov pålægges at give adgang til eller levere data til europæiske statistikker, hvis statistikmyndighederne anmoder om det.

Tilstrækkelige ressourcer.* Statistikmyndigheder har tilstrækkelige ressourcer til at opfylde behovene i forbindelse med udarbejdelse af europæiske statistikker.

Kvalitetsforpligtelse. Styrker og svagheder ved statistikkerne afdækkes systematisk og regelmæssigt med henblik på løbende forbedring af proces- og produktionskvaliteten.

Statistisk fortrolighed.* Det skal garanteres, at dataleverandørernes (husholdninger, virksomheder, personer, myndigheder mv.) identitet beskyttes, og at de leverede oplysninger behandles fortroligt og alene anvendes til statistiske formål.

Upartiskhed og objektivitet.* Udvikling, produktion og formidling af europæiske (og nationale) statistikker sker videnskabelig uafhængigt og på en objektiv, professionel og gennemsigtig måde, således at alle brugere behandles på lige fod.

* = lettere sprogrevideret i forhold til den officielle oversættelse af CoP

Retningslinjer	Kriterier	Eksempler på god praksis
1. Udarbejdelsen af europæisk statistik er fagligt uafhængig. <i>Brugerne skal kunne regne med, at statistikken er produceret på grundlag af objektive metoder og uden hensyntagen til politiske eller økonomiske interesser.</i>	1a. Det er sikret, at den statistikproducerende enhed kan arbejde fagligt uafhængigt, fx i lovgrundlag, myndighedens mandat, funktionsbeskrivelse, organisatorisk placering eller lignende.	Den faglige uafhængighed sikres for Danmarks Statistik i <u>Lov om Danmarks Statistik</u>. Loven fastlægger, at Danmarks Statistik er fagligt og politisk uafhængig, og at organisationen har hjemmel til at indsamle data.

Retningslinjer	Kriterier	Eksempler på god praksis
2. Lederen af den statistiske enhed har eneansvaret for at bestemme de statistiske metoder, standarder og procedurer samt for indholdet og udgivelsestidspunktet af statistikkerne. <i>Ved at sikre, at beslutninger vedr. metoder, offentliggørelsestidspunkter m.m. alene tages af den, der producerer statistikken, beskyttes der mod politisk indblanding i det statistiske arbejde. En statistisk enhed kan være en hel organisation, en afdeling, et kontor, en del af et kontor eller lign. – alt efter hvem der har ansvaret for statistiskproduktionen.</i>	2a. Der findes gennemsigtige procedurer, der sikrer, at ansættelse af lederen af statistikenheden udelukkende er baseret på faglige kriterier. 2b. En evt. afskedigelse af lederen af den statistikproducerende enhed må ikke være begrundet i forhold, der kan bringe den faglige uafhængighed i fare. 2c. Det fremgår af fx en funktionsbeskrivelse, at lederen af den statistikproducerende enhed har eneansvaret for de statistiske metoder, standarder og procedure samt indhold og offentliggørelsestidspunkt af de statistiske udgivelser. 2d. Valg af metoder, standarder, procedurer samt indhold og udgivelsestidspunkt i udgivelserne er fritaget for ministeriel/politisk godkendelse.	Lov om Danmarks Statistik fastslår, at Rigsstatistikeren har ansvaret for den faglige og administrative ledelse af Danmarks Statistik.

Retningslinjer	Kriterier	Eksempler på god praksis
3. Der er truffet fysiske, teknologiske og organisatoriske forholdsregler til at beskytte de statistiske databasers sikkerhed og til at sikre, at identificerbare data ikke anvendes til andre formål end statistik. <i>Sikringen af individoplysninger mod misbrug er af afgørende betydning for bevarelsen af den tillid i befolkningen og erhvervslivet, som er en nødvendig forudsætning for, at det bedst mulige datagrundlag kan være til rådighed for en statistikproduktion af høj kvalitet. Beskyttelse af den statistiske fortrolighed er en forudsætning for de undtagelser, der gælder for statistisk materiale i bl.a. persondataloven. Statistisk materiale er data, der enten er indsamlet eller bearbejdet til statistiske formål. Sådant materiale må kun bruges til statistiske formål, og det skal derfor holdes adskilt fra alle andre anvendelsesformål, fx administrative, retlige eller skattemæssige formål. Det må ikke anvendes til kontrol af borger og virksomheder</i>	3a. Der findes fysiske foranstaltninger, der tjekker datasikkerheden og forebygger brud på datafortroligheden. 3b. Al adgang til fortrolige data i statistiske databaser logges og overvåges. 3c. De ansattes adgang til fortrolige data minimeres og opdateres halvårligt. 3d. Data der alene er indsamlet til statistiske formål anvendes ikke til andre formål, fx administrative, retlige eller skattemæssige formål. Administrative data kan benyttes til statistik, men ikke omvendt. 3e. Der er en klar adskillelse mellem data, som er indsamlet eller bearbejdet (fx samkørt) til statistiske formål, og data, som benyttes til andre formål, herunder administrative. 3f. Forskeradgang er omfattet af juridiske, fysiske, teknologiske og organisatoriske sikkerhedsforanstaltninger, der forhindrer lækage af mikrodata.	Den statistiske fortrolighed i Danmark er sikret gennem Persondataloven, Forvaltningsloven, Offentlighedsloven samt den europæiske statistikforordning. Danmarks Statistiks <u>Datafortrolighedspolitik</u> er offentliggjort på hjemmesiden og indeholder bl.a. retningslinjer vedr. diskretionering (fx at der indgår mindst tre observationer i en tabelcelle), der sikrer mod bagvejsidentifikation. Danmarks Statistiks udleverer ikke mikrodata til administrative formål. Adgangen til statistiske mikrodata for eksterne brugere er reguleret ved aftaler med den pågældende institution. Forsættligt brud på aftalen udelukker hele institutionen. Der foretages eksternt gennemgang af Danmarks Statistiks Datafortrolighedspolitik. I en del tilfælde foregår Danmarks Statistiks dataindsamling fælles med en myndighed, der skal bruge de samme data til administrative formål. I disse tilfælde leveres en kopi af data videre til den administrative myndighed inden data indgår i de statistiske registre.
4. Personale, der arbejder med statistiske data, indgår juridisk bindende forpligtelser angående fortrolighed. <i>Ved behandlingen af statistiske data kan det statistiske personale have adgang til fortrolige data om fx privatpersoner eller virksomheder. Ved at underskrive fortrolighedserklæringer forpligter det statistiske personale sig til at respektere den statistiske fortrolighed.</i>	4a. Medarbejdere, der arbejder med fortrolige data, underskriver en fortrolighedserklæring. 4b. Medarbejdere hos eksterne databehandlere, som udfører arbejde med fortrolige data på vegne af statistikenheden, underskriver ligeledes en fortrolighedserklæring. 4c. Brugere af forskeradgang underskriver en aftale om brugen af mikrodata, der bl.a. forbyder kopiering af data.	Ansatte i Danmarks Statistik underskriver en fortrolighedserklæring og er gjort bekendte med, at manglende efterlevelse kan få ansættelsesmæssige konsekvenser og kan straffes.

Retningslinjer	Kriterier	Eksempler på god praksis
5. Der er en lettilgængelig offentliggørelseskalender med dato og klokkeslæt for kommende publiceringer. Ændringer af de annoncerede datoer i offentliggørelseskalenderen publiceres tydeligt på hjemmesiden. <i>For at sikre, at offentliggørelse af statistikken ikke påvirkes af den politiske dagsorden, forudannonceres statistiske offentliggørelser i en offentligt tilgængelig kalender. Dette er fx med til at sikre, at statistiske offentliggørelser ikke henlægges til et tidspunkt, der er politisk opportunt. Eventuelle ændringer til offentliggørelseskalenderen meddeles af samme årsag til brugerne med en begrundelse for ændringen.</i>	5a. Der findes en offentliggørelseskalender for de kommende publiceringer af de statistikker, der offentliggøres af den statistikproducerende enhed. 5b. Der er bekendtgjort et fast dagligt tidspunkt for offentliggørelse af statistikker. 5c. Kalenderen opdateres løbende og indeholder alle publiceringer for det kommende år. 5d. Udgivelsestidspunktet ligger fast mindst en uge før udgivelsen. I tilfælde af afvigelse herfra angives nyt udgivelsestidspunkt og årsag til udskydelsen. 5e. Rettidigheden af publiceringerne overvåges og dokumenteres.	Alle offentliggørelser fra Danmarks Statistik er annonceret i Danmarks Statistiks <u>udgivelseskalender</u>. Offentliggørelsestidspunktet fastsættes et år i forvejen og kan kun ændres, hvis der er gode faglige grunde til det. Senest 8 dage inden offentliggørelsesdatoen fastlåses offentliggørelsestidspunktet. Sker der ændringer efter dette tidspunkt, skal de godkendes af Rigsstatistikeren og forklares på hjemmesiden. Danmarks Statistik bruger også Twitter for at nå ud til brugerne.
6. Alle statistiske udgivelser offentliggøres separat fra politiske udmeldinger og med en tydelig angivelse af, at der er tale om en statistisk publikation. <i>Ved at adskille offentliggørelsen af statistiske oplysninger fra politiske analyser, vurderinger og principerklæringer styrkes den faglige uafhængighed og princippet om objektivitet. Det bliver tydeligt for brugerne, hvornår der er tale om statistik, og hvornår der er tale om fortolkning af statistikken.</i>	6a. Kommentarer i statistiske udgivelser er baseret på statistiske – og ikke politiske – betragtninger. 6b. Statistiske udgivelser indeholder ikke politiske udmeldinger, politisk fortolkning af statistikken eller politiske handlingsplaner.	Danmarks Statistik har en offentlig tilgængelig <u>formidlingspolitik</u>, der beskriver de grundlæggende principper for publiceringen af institutionens statistikker. Ugens Nyt diskuteres i direktionen, hvor vinkling, formulering og præsentation vurderes
7. Der kommenteres systematisk på alvorlig kritik, misbrug og misfortolkning af statistikken. <i>Kritik, misbrug eller misfortolkninger af statistikken kan være med til at kompromittere statistikken og den myndighed, der producerer statistikken. For at opretholde troværdighed er det derfor vigtigt at være forberedt på sådanne tilfælde og have procedurer for, hvornår og hvordan der skal reageres. Der bør i den konkrete sag tages stilling til, om der skal kommenteres på sagen i offentligheden for at opretholde troværdighed.</i>	7a. Der gennemføres presseovervågning af omtaler af publiceringer af statistikken. 7b. Der er en procedure for, hvordan man håndterer tilfælde af kritik, misbrug og misfortolkninger af statistikken.	Danmarks Statistik overvåger systematisk dækning i pressen. Danmarks Statistik forsøger proaktivt at forudse potentielle sager, der kan give anledning til kritik, som fx større revisioner eller ændringer, der kan tolkes som fejl. Svar på kritik kan være indlæg, artikler eller pressemødelelser. Som udgangspunkt udtaler Danmarks Statistik sig altid, når institutionen bliver bedt om det. I tilfælde af misbrug eller misfortolkninger af statistikken i pressen og andre steder, reagerer Danmarks Statistik konsekvent ved at rette henvendelse til det konkrete medie.

Retningslinjer	Kriterier	Eksempler på god praksis
8. Når der konstateres fejl i den offentliggjorte statistik, skal dette annonceres og korrigeres. Væsentlige fejl skal øjeblikkeligt annonceres på hjemmesiden med estimat for, hvornår de korrigerede tal er klar. <i>Fejl kan opstå, og sker det, er det vigtigt åbent at erkende, rette og formidle dette. Herigennem opretholdes troværdigheden, og det sikres, at brugerne kan stole på de tal, der publiceres.</i>	8a. Der findes en procedure for håndtering af fejl i den offentliggjorte statistik.	Hvis der konstateres fejl i Danmarks Statistiks publicerede statistikker, offentliggøres rettelserne hurtigst muligt. Information om fejl annonceres på hjemmesiden, hvor rettelserne også lægges ud. Ved alvorlige fejl udsender Danmarks Statistik en pressemeddelelse.
9. Alle har adgang til statistikken på samme tid. Hvis nogen uden for statistikenheden har adgang før andre, informeres der om dette på hjemmesiden. <i>Lige og samtidig adgang til statistikken for alle brugere er afgørende for at sikre upartiskhed. Det bør så vidt muligt undgås, at nogle brugere har adgang til statistikken før andre. Hvis det alligevel er tilfældet, er det vigtigt, at der er gennemsigtighed omkring denne praksis, så det er muligt at vurdere statistikken og dens brug i lyset heraf.</i> <i>Klausuleret offentliggørelse indebærer at, der gives forhåndsadgang til statistikken (fx til journalister) under den forudsætning, at den først må omtales, når statistikken er offentliggjort af den ansvarlige myndighed.</i>	9a. Forhåndsadgang er begrænset, kontrolleret og offentliggjort sammen med offentliggørelsen af statistikken. 9b. Hvis man benytter klausuleret offentliggørelse, skal dette annonceres sammen med offentliggørelsen af statistikken. 9c. Der eksisterer en procedure for forebyggelse og håndtering af lækager af ikke-publicerede statistiske oplysninger.	Alle har adgang til Danmarks Statistiks statistikker på samme tid, ingen får adgang til nye statistikker før kl 9:00 (der er ingen privilegerede brugere). Danmarks Statistik benytter ikke klausuleret offentliggørelse.

Retningslinjer	Kriterier	Eksempler på god praksis
10. Kriterier for kvaliteten af statistikken er offentligt tilgængelig på hjemmesiden. <i>Ved at fastlægge og offentliggøre klare kriterier for kvaliteten af den statistik, der produceres, understreger myndigheden sin forpligtelse til kvalitet. Kvaliteten af statistikken er bl.a. et resultat af den måde, hvorpå data indsamles og behandles, og disse produktionsprocesser skal løbende analyseres og evalueres i lyset af både samfundsmæssige ændringer og nye metoder og teknologier. Kriterierne for kvalitet afspejles ligeledes i offentliggjorte metadata (baggrundsinformation og dokumentation af kilder og metoder) og giver brugeren af statistikken mulighed for at vurdere anvendeligheden af statistikken til bestemte formål.</i>	10a. Der foretages regelmæssigt – og eventuelt med inddragelse af ekstern bistand – en grundig gennemgang af metoder og arbejdsprocesser for de vigtigste statistikker og indikatorer.	Danmarks Statistik har en offentlig tilgængelig <u>Kvalitetspolitik</u>, der fastlægger, at Danmarks Statistiks overordnede kvalitetsstandarder er CoP. For hver statistik findes en statistikdokumentation, der beskriver statistikken i forhold til centrale kvalitetsparametre. Danmarks Statistik inviterer lejlighedsvis eksterne eksperter til at foretage analyser af den måde, som dele af statistikproduktionen er organiseret på. Danmarks Statistik deltager i internationale netværk, både i EU-regi og via nordisk samarbejde, hvor erfaringer i tilknytning til metoder og processer udveksles og diskuteres.

Statistiske fremgangsmåder

Statistikmyndighederne overholder alle europæiske og andre internationale standarder, retningslinjer og god praksis, når de tilrettelægger, indsamler, bearbejder og formidler europæiske statistikker. Statistikernes troværdighed øges, hvis statistikmyndigheden er kendt for god forvaltning og effektivitet. De relevante kriterier i denne forbindelse er en god metodologi, passende statistiske fremgangsmåder, begrænset byrde for respondenterne og omkostningseffektivitet.

God metode.* Statistikker af høj kvalitet er baseret på gode metoder. Dette forudsætter egnede værktøjer, fremgangsmåder og knowhow.

Egnede statistiske fremgangsmåder. Statistikker af høj kvalitet er baseret på egnede statistiske fremgangsmåder lige fra indsamling til validering af data.

Begrænset byrde for respondenterne. Indberetningsbyrden står i rimeligt forhold til brugernes behov og er ikke for stor for respondenterne. Statistikmyndighederne overvåger indberetningsbyrden og fastsætter mål for gradvis reducere af den.

Omkostningseffektivitet. Ressourcer udnyttes bedst muligt

* = lettere sprogrevideret i forhold til den officielle oversættelse af CoP

Retningslinjer	Kriterier	Eksempler på god praksis
11. De overordnede rammer for metoder er i overensstemmelse med europæiske og evt. andre internationale standarder, retningslinjer og god praksis. <i>Kvaliteten af en statistik er afhængig af de metoder og processer, der anvendes ved produktionsprocessen. Anvendeligheden af en statistik er også stærkt afhængig af entydigheden af de definitioner, der ligger til grund for statistikken og af den klassifikation, som statistikken kategoriseres efter. En statistiks troværdighed øges, hvis der ligger internationale og bredt anerkendte standarder til grund.</i> <i>Mange begreber, definitioner og klassifikationer er specificeret i EU-lovgivningen.</i>	11a. Statistikken følger europæiske og internationale standarder for metode. 11b. Statistikken er udarbejdet på baggrund af fælles standarder for dækning, definitioner, enheder og klassifikationer i de forskellige undersøgelser og kilder. 11c. Begreber, definitioner og klassifikationer er dokumenteret. 11d. Metode- og procesbeskrivelser samt øvrig dokumentation revideres og opdateres løbende. 11e. Eventuelle afvigelser fra europæiske og internationale standarder er begrundet og beskrevet.	Danmarks Statistik udarbejder over alt, hvor det er muligt, statistikkerne i henhold til definitioner og klassifikationer, der er fastlagt via EU-forordninger eller – i fravær af EU-forordninger – ud fra andre internationale retningslinjer, fx givet af FN. Danmarks Statistiks metodekontor udarbejder retningslinjer vedrørende såvel konkrete statistiske problemstillinger, fx kvalitetssikring af indsamlede data (datavalidering), stikprøver, fejlsøgning og sæsonkorrektion.

Retningslinjer	Kriterier	Eksempler på god praksis
12. Revisioner foretages efter standardiserede, veletablerede og offentliggjorte regler. <i>Ny information (nye data) giver mulighed for at revidere statistikker, så de i højere grad kan genspejle den virkelighed, de skal beskrive. Det kan derfor være på sin plads at revidere tallene i en statistik, men for at brugerne skal kunne bevare tilliden til statistikken, er gennemsigtighed vigtig – især klare rutiner for i hvilke tilfælde, man vil revidere statistikken.</i>	12a. Der foreligger retningslinjer for revisioner af offentliggjorte tal. 12b. Metodemæssige forbedringer, der medfører revisioner, forklares for brugerne.	Danmarks Statistik har vedtaget en overordnet revisionspolitik, samt specifikke revisioners politikker for de fleste af statistikkerne, så revisioner er forventede.
13. Egnede metoder til fejlretning, korrektion for manglende observationer (imputering) mv. anvendes og gennemgås regelmæssigt og revideres eller opdateres efter behov. <i>En grundig og velovervejet planlægning af samtlige trin før, under og efter indsamlingen af data er nødvendig for at sikre en høj kvalitet af statistikken. Dette inkluderer metoder til bl.a. fejlretning og korrektion for manglende oplysninger. Deltagelse i møder, seminarer og andet samarbejde i relevante fora om metodemæssige eller andre fagligt relevante emner er vigtig for vedligeholdelsen af metoder og valg af it-værktøj.</i>	13a. Der arbejdes efter anerkendte statistiske metoder og med udvikling af redskaber til brug for kvalitetssikring af tallene. 13b. Medarbejdere i den statistikproducerende enhed deltager i relevante møder, seminarer og lignende med henblik på at udvikle den faglige kompetence.	Danmarks Statistik validerer en stor del af de indhentede (indsamlede) data ud fra standardprocedurer – fx ved inddragelse af tidligere indberetninger, indberetninger fra sammenlignelige respondenter mv. Danmarks Statistiks metodekontor vedligeholder de generelle statistiske metodiske redskaber, fx til sæsonkorrektion, beregning af stikprøveusikkerhed mv. Danmarks Statistik deltager aktivt i metodeudvikling af de specifikke europæiske statistikker.
14. Behovet for nye statistikker begrundes og vurderes i forhold til de omkostninger, der er forbundet hermed. <i>Indsamling, udarbejdelse og formidling af statistik kræver både personalemæssige og finansielle ressourcer samt ressourcer til it mv. For at sikre, at der er tilstrækkelige ressourcer til rådighed til statistikproduktionen, er det derfor vigtigt, at ressourcer udnyttes mest effektivt. Dette sker blandt andet ved at vurdere, om behovet for en ny statistik står mål med de ressourcer, det kræver at producere statistikken.</i>	14a. Der findes procedurer til vurdering af behovet for nye statistikker. 14b. Der findes metoder til vurdering af omkostningerne ved ny statistik for institutionen selv. 14c. Der findes metoder til vurdering af omkostningerne ved ny statistik for eventuelle dataleverandører.	Forslag til nye statistikker fremlægges i Danmarks Statistiks Styrelse med en oversigt over omkostninger og respondentbyrde. I forbindelse med Danmarks Statistiks årlige arbejdsplanproces overvejes behov for eksisterende og nye statistikker. Danmarks Statistik deltager aktivt i forberedelsen og vedtagelsen af nye lovkrav til europæiske statistikker med henblik på at sikre relevans. Danmarks Statistiks Indberetterudvalg bliver også hørt i forbindelse med nye statistikker.

Retningslinjer	Kriterier	Eksempler på god praksis
15. De omkostninger, der pålægges indberetterne i forbindelse med statistikproduktionen, bliver målt og minimeret i videst muligt omfang. <i>Udarbejdelsen af statistikken skal ske under hensyntagen til, at dataleverandørerne ikke pålægges unødige byrder ved indberetning. Statistikproduktionen bør derfor så vidt muligt baseres på administrative kilder. Hvis de oplysninger, der er nødvendige for statistikproduktionen, ikke er tilgængelige via administrative kilder, kan det være nødvendigt at spørge indberettere, dvs. private virksomheder, offentlige institutioner eller borgere. Ved at opgøre indberetternes omkostninger øges gennemsigtigheden og fokus på at begrænse byrden ved indberetning.</i>	15a. Der arbejdes systematisk med at reducere de administrative byrder. 15b. Allerede eksisterende oplysninger anvendes i så høj grad, som det er muligt og fagligt forsvarligt. 15c. Der sker en systematisk opgørelse af virksomhedernes indberetningsbyrde.	Danmarks Statistik beregner løbende de administrative omkostninger, der er forbundet med statistikproduktionen efter Standard Cost Model-metoden (fx AMVAB). Resultaterne offentliggøres i Danmarks Statistiks arbejdsplan. Danmarks Statistik samarbejder herudover med andre myndigheder om at sikre, at data kun skal indberettes én gang og ét sted. Danmarks Statistiks statistikproduktion er primært baseret på administrative data. Der bør være en målrettet indsats for i størst muligt omfang at udnytte administrative datas statistiske potentiale.

Statistiske produkter*

De producerede statistikker opfylder brugernes behov. Statistikker er udarbejdet i overensstemmelse med europæiske kvalitetsstandarder og dækker behovene hos EU-institutionerne, regeringer, forskningsinstitutioner, virksomheder og offentligheden i almindelighed. Det er af afgørende betydning, at statistikkerne er relevante, nøjagtige og pålidelige, aktuelle, sammenhængende, sammenlignelige mellem regioner og lande, samt over tid, og direkte tilgængelige for brugerne.

Relevans. Europæiske statistikker opfylder brugernes behov.

Nøjagtighed og pålidelighed. Europæiske statistikker afspejler nøjagtigt og pålideligt virkeligheden.

Aktualitet og punktlighed. Europæiske statistikker er aktuelle og offentliggøres punktligt.

Sammenhæng og sammenlignelighed Europæiske statistikker er konsistente indbyrdes og over en tidsperiode og er desuden sammenlignelige mellem regioner og lande. Samme type data fra forskellige kilder kan kombineres og anvendes sammen.

Tilgængelighed og klarhed. Europæiske statistikker præsenteres i en klar og letforståelig form og offentliggøres på en passende og velegnet måde og bør desuden være tilgængelige på en objektiv måde sammen med relevante metadata og forklaringer.

* = lettere sprogrevideret i forhold til den officielle oversættelse af CoP

Retningslinjer	Kriterier	Eksempler på god praksis
16. Brugernes høres, og relevansen af de eksisterende statistikker overvåges samtidig med, at der tages hensyn til nye behov. <i>Statistikkens formål er at blive brugt. Brugerne er derfor helt centrale for institutionens arbejde. Kontakt og feedback fra brugerne er med til at sikre, at produkter og services forekommer relevante for brugerne.</i>	16a. Der er regelmæssig kontakt med brugerne. 16b. Der gennemføres undersøgelser af brugernes behov, fx interview- eller spørgeskemaundersøgelser, fokusgrupper mv. 16c. Disse undersøgelser bruges til prioritering og tilretning af statistikprogrammet.	Danmarks Statistik har 8 faste brugerudvalg med repræsentanter for centrale brugere indenfor områder som fx arbejdsmarked og fødevarestatistik. Formålet med brugerudvalgene er bl.a. at sikre at statistikken lever op til brugernes behov. Brugerkontakt i Danmarks Statistik består også i bruger-tilfredshedsundersøgelser (årlige), fokusgruppeinterviews (ad-hoc), borgerundersøgelser (2-årige) eller besøg hos brugerne.
17. Det planlagte statistiske arbejde for det kommende år beskrives, og der gøres rede for, hvilke behov der er prioriteret, og hvordan de opfyldes. <i>En arbejdsplan, hvori der fremlægges planer for nye statistikker samt for udvikling og ændring af eksisterende statistikker giver samtidig brugerne mulighed for at kunne planlægge deres brug af statistikken.</i>	17a. Der offentliggøres en beskrivelse, som viser det kommende års aktiviteter, og hvilke der er prioriterede.	Danmarks Statistiks strategiske mål og planer offentliggøres i en årlig arbejdsplan, som sendes i høring blandt Danmarks Statistiks brugerudvalg før endelig vedtagelse.

Retningslinjer	Kriterier	Eksempler på god praksis
18. Statistikkerne er aktuelle og offentliggøres punktlig i overensstemmelse med europæiske og andre internationale standarder. <i>For at brugerne kan anvende statistikken til at analysere og planlægge udviklinger i samfundet, er det vigtigt, at statistikken er aktuel. For nogle statistikker vil det være fastlagt i lovgivning eller via andre aftaler, hvornår statistikken skal offentliggøres. For andre statistikker er det op til den enkelte statistikproducent, hvornår man vil offentliggøre. Det er samtidig væsentligt, at statistikken udkommer punktligt på det tidspunkt, man har annonceret, så brugerne kan planlægge efter det. Det sikrer dels troværdighed, dels en hensigtsmæssig arbejdssituation for brugerne, jf. pkt. 3 offentliggørelseskalender</i>	18a. Med henblik på at sikre statistikernes aktualitet er der sat mål for, hvor lang tid produktionen af statistik skal tage, og evt. europæiske standarder på området efterleves. 18b. Med henblik på at sikre statistikernes punktlighed, er en offentliggørelseskalender offentliggjort på hjemmesiden. 18c. Afvigelser i planlagte offentliggørelser annonceres tydeligt.	Danmarks Statistiks månedsstatistik offentliggøres inden for 62 dage, kvartalsstatistik inden for 92 dage og årsstatistik inden for 1 år efter referencetiden. 97 % af offentliggørelserne lever op til dette mål.
19. Statistikkerne er sammenlignelige inden for en rimelig tidsperiode og på tværs af emner og lande. <i>Statistikken skal være sammenlignelig over tid, så det er muligt at anvende statistikken til at beskrive og analysere udviklingen på centrale samfundsområder. Det vil altid være et spørgsmål om skøn, hvad der er en 'rimelig periode'. I nogle tilfælde vil der ske ændringer i lovgivning eller andet, der kan påvirke den måde statistikken er udarbejdet på, og som kan føre til, at statistikken ikke kan sammenlignes med tidligere perioder.</i>	19a. Det er muligt at sammenligne statistikkerne over en årrække, og brud i statistikkerne over tid forklares. 19b. Det er muligt at sammenligne statistikkerne med tilsvarende statistikker i andre lande. 19c. Begreber, der går igen i flere statistikker, anvendes konsistent for at gøre sammenligninger på tværs muligt.	I Danmarks Statistiks statistikdokumentationer findes for hver statistik en beskrivelse af sammenhæng og sammenlignelighed, der fx beskriver brud i tidsserier, som følge af regelændringer m.v.
20. Statistikker publiceres i en klar og letanvendelig form, og data og metadata arkiveres, så tidligere publiceringer kan genfindes. <i>Når statistikken præsenteres, skal der ligeledes anvendes et sprog og en form, som er forståelig. Ligeledes øger det anvendeligheden af statistikken, hvis brugerne har mulighed for selv at udtrække statistik fra hjemmesiden og downloade den, samt hvis statistikken præsenteres på en måde, som letter genbrug hos fx medierne (færdige tabeller, grafer, pressemeddelelser). Det skal også være muligt at genfinde tidligere udgivelser.</i>	20a. Statistikker publiceres i en form, så de er nemme at tilgå og kan downloades og genbruges af brugerne. 20b. Alle statistikker er elektronisk tilgængelige. 20c. Fagudtryk og begreber er forklaret sammen med tallene. 20d. Tidligere udgivelser er tilgængelige via et arkiv. 20e. God praksis for sprog, figurer, grafer og tabeller mv. følges.	Alle statistikker publiceres på hjemmesiden dels i form af 'Nyt fra Danmarks Statistik', dels i Statistikbanken, hvorfra brugere kan foretage selvtabulering og downloads.

Retningslinjer	Kriterier	Eksempler på god praksis
21. For hver statistik offentliggøres metadata, dvs. dokumentation om statistikkens tilblivelse (kilder og metoder) og kvalitet. <i>En forklaring og en beskrivelse af statistikkens tilblivelse og statistikkens kvalitet kan hjælpe brugerne til at forstå, bruge og vurdere statistikken. Der er mange måder at beskrive statistikker på. Bruges der standardiserede metoder, vil metadata kunne udveksles og deles. Dette er især en fordel for europæiske statistikker, hvor metadata skal kunne udveksles med andre EU-lande, som laver den samme statistik.</i> <i>Statistikker er behæftet med usikkerhed, men usikkerheden skal minimeres inden for de givne rammer, så der kommunikeres så nøjagtige og pålidelige tal til brugerne som muligt. Det er væsentligt at være opmærksom på den usikkerhed, der er for en given statistik, og vedvarende forsøge at reducere usikkerheden. Det kan være af stor betydning for brugerne af statistikken at kende til kilderne til og omfanget af usikkerhed.</i>	21a. Der er knyttet en beskrivelse af indhold og tilblivelse (kilder og metoder) til hver statistik. 21b. Der er knyttet statistikdokumentationer, dvs. en beskrivelse af statistikkens kvalitet (herunder stikprøveusikkerhed og anden usikkerhed), til hver statistik. 21c. Disse beskrivelser følger internationale standarder for metadata.	I Danmarks Statistiks statistikdokumentationer findes for hver statistik en beskrivelse af indhold og udarbejdelse samt centrale parametre som relevans, pålidelighed, aktualitet og punktlighed, sammenlignelighed og tilgængelighed. Statistikdokumentationer er produceret i et system, som bygger på internationale dokumentationsstandarder og EU's standard for metadatasystemer. De findes for hver statistik en beskrivelse af præcision og pålidelighed, der fx beskriver stikprøveusikkerhed samt en vurdering af den samlede præcision.